

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

SUP / pakkaukset ja mikit

- soveltamisala
- tuottajavastuu
- tuotevaatimukset

Tarja-Riitta Blauberg, YM
Sidosryhmäkeskustelu 15.4.2020

SUP-direktiivin täytäntöönpano

- Saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä **3.7.2021**
- Noudatettava **3.7.2021 alkaen**:
 - markkinoille saattamisen rajoittaminen (5 art)
 - merkintävaatimukset (7.1 art)
- Ensimmäinen raportointikausi **2022**
- Sovellettava **viimeistään 5.1.2023**:
 - Pakkausten tuottajavastuuta koskevat säännökset
- **Tuotevaatimuksia** (6.1 art) sovellettava **3.7.2024 alkaen**:
 - juomapakkausten korkit ja kannet
- **Juomapullojen kierrätetyn muovin osuus**:
 - 1.1.2020 täytäntöönpanosäädös laskennasta
 - Ensimmäinen raportointikausi **2023**
 - **2025** vähintään 25 % PET pulloista
 - **2030** vähintään 30 % kaikista pulloista

Komission täytäntöönpanotyö (SUP)

- Laaja komission konsulttityö käynnissä 8/2019-2/2021
- Direktiivissä joiltain osin paljon tulkinnanvaraa
 - komission täytäntöönpanotyön merkitys korostuu - hidasta suhteessa kansallisen toimeenpanon aikatauluihin
- Komissio valmistele [ohjeistusta](#), kuten
 - mikä on kertakäyttöinen muovituote 7/2020 (luonnos kommentoitavana)
 - tuottajavastuun kustannukset (roskaantumisen siivoaminen) 12/2020
- Tulossa noin [10 täytäntöönpanosäädöstä](#) (7/2020 – 1/2022), kuten
 - juomapullojen erilliskeräyksen raportointi ja laskenta 7/2020
 - merkinnät 11/2020
 - SUP pakkausten ja mukien raportointi ja laskenta 1/2021
 - kulutuksen vähentämisen raportointi ja laskeminen 1/2021
 - kierrätetyn muovin määrä (juomapullot) 1/2022

Kielletyt muovituotteet (5 artikla)

- Oxo-hajoavasta muovista valmistetut tuotteet
- Vanupuikot
- Aterimet, juomien sekoitustikut
- Lautaset
- Pillit
- Ilmapallojen varret
- Vaahdotetusta polystyreenistä valmistetut mukit, juomapakkaukset ja syömävalmiin ruuan pakkaukset
- Kieltoa noudatettava **3.7.2021** alkaen

SUP-muovipakkausten määritelmät

Muovin määritelmä (art 3(1), resitaali 11)

- Muovin määritelmässä keskeistä:
 - Polymeerin määritelmä (REACH-asetuksen 1907/2006 mukaisesti)
 - Polymeeri voi sisältää lisäaineita, jotka takaavat pysyvyyden tai valmistuksessa syntyviä epäpuhtauksia (ECHAN ohje polymeereistä)
 - Soveltuminen lopputuotteen pää rakenneosaksi
 - Luonnonpolymeeri
 - Kemiallisesti muuntaminen (vs. REACH: ei kemiallisesti muunneltu)
- Komission konsultin uusi ohjeluonnos kommentoitavana (4/2020)
- Alustavia linjauksia:
 - Päärakenneosa: keskeistä onko tarpeen tuotteen aiottua käyttötarkoitusta varten (vrt. muovipinnoitetut mikit)
 - Muovin tiettyä prosenttiosuutta tuotteesta ei tule käyttää kriteerinä

Luonnon polymeeri

- Luonnon polymeerit syntyvät luonnossa tapahtuvassa polymerisaatiossa riippumatta niiden erotteluprosessista (extraction);
 - luonnossa esiintyvä aine \neq luonnon polymeeri (laajempi ryhmä)
- Yhä tulkinnanvaraista ja avoinna:
 - Katsotaanko keinotekoisissa ja teollisten käymisprosessien biosynteeseissä syntyvät polymeerit, kuten PHA (polyhydroksialkanoaatit, esim. polyesterit) luonnon polymeereiksi (jotka ovat peräisin 'luonnossa tapahtuvasta polymerisaatiosta')?
 - Mille SUP-tuotteille tällä tulkinnalla olisi merkitystä?

Kemiallisesti muunneltu

- Mahdollisia tulkintavaihtoehtoja:
 1. Ei sallita mitään muuntautumista, ei edes erotteluvaiheessa (extraction)
 2. Prosessissa ei tulisi tapahtua mitään aiottua muuntautumista missään tuotantovaiheessa. Erotteluvaiheen muuntautumista ei katsottaisi aiotuksi muutokseksi, eikä se vaikuttaisi luonnon polymeerin tulkintaan
 3. Katsottaisiin tuotantoprosessin lopputuotetta eikä valmistusvaiheessa tapahtuvaa muuntautumista huomioitaisi

Komissio/ECHA eivät ole vielä tehneet lopullista tulkintaa

Toistaiseksi ECHAN tulkinnassa 'ei aiottu muuntautuminen' olisi sallittu myös tuotantovaiheessa.

- Tällä tulkinnalla esimerkiksi viskoosi ei täyttäisi määritelmää "ei kemiallisesti muunneltu"
- Mihin SUP-tuotteisiin tällä olisi vaikutusta?

Kertakäyttöinen vs. uudelleen käytettävä

(art 3(2) ja resitaali 12)

Keskeistä:

- Tuotteen elinkaari (elinaika):
 - > odotettu käyttöikä, kestävyys
- Useat käyttökerrat, uudelleenkäyttö

Arvioinnissa voitaisiin ottaa huomioon myös:

- Tuotteen koko ja tilavuus
- Aiotut pesu/puhdistuskerrat
 - esim. FR: uudelleenkäytettävä juomapakkaus tai lautanen on voitava pestä vähintään 20 kertaa pesukoneessa

SUP pakkaukset ja mikit

Kokonaan tai osittain muovista valmistetut, kertakäyttöiset:

1. Elintarvikepakkaukset (astiat)
2. Joustavasta materiaalista valmistetut annospakkaukset ja kääreet
3. Tilavuudeltaan enintään 3 litran juomapakkaukset (astiat) (sisältää juomapullot), joita käytetään nestettä varten, ml. korkit ja kannet
4. Juomamikit, ml. niiden korkit ja kannet (pl. polystyreeni)
5. Kevyet muoviset kantokassit

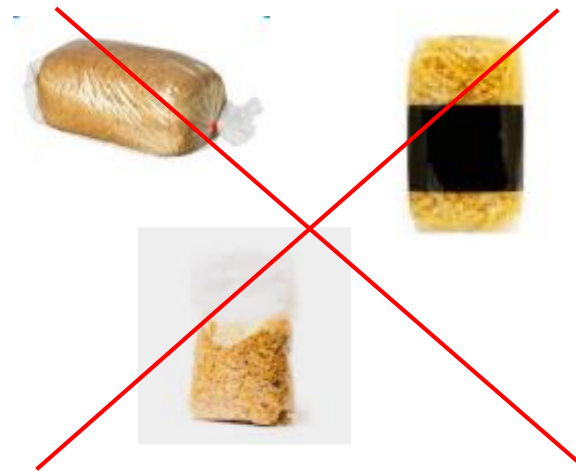
Elintarvikepakkaukset (astiat), jotka

1. on tarkoitettu välittömästi syötäväksi (ruoan laatu, pakkauksen ominaisuudet, myyntipaikka)
2. syödään tavallisesti astiasta (pakkauksen ominaisuudet, ruokailuvälineet, mausteet) ja
3. ovat valmiina syötäväksi ilman lisävalmistamista (ei tarvetta keittää, pestä, kuoria, paloitella + annoskoko)

Annospakkaukset ja kääreet joustavasta materiaalista

- Sisältämä ruoka on tarkoitettu välittömästi nautittavaksi pakkauksesta tai kääreestä ilman lisävalmistusta
- Joustava materiaali, taipuisa, melko ohut, muoto yleensä muuttuu sisällön lisäämisen tai poistamisen yhteydessä (ISO 21067-1:2016)
- Jos osa pakkauksesta jäykkää (ISO 21067-1:2016), luokitellaan ruokapakkaukseksi

Juomapakkaukset (max. 3 l)

- Juoma vs. ruoka (elintarvike):
 - ruoka edellyttää pureskelua (soppa, hedelmäpyree), tarvitsee lusikan
 - juoma on nestemäistä, sellaisenaan nieltävissä (vesi, maito, mehu, viini).
 - Ruoka yleensä ilmoitetaan painona, juoma tilavuutena
 - Tullitariffiluokat
- Yhdistelmäateriaalipakkaukset
- Myös tyhjät (eivät pakkauksia pakkausjätedirektiivin mukaan)

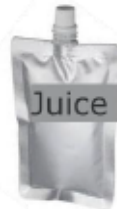
Plastic container containing drinkable yogurt (150 ml)

Carton box containing milk (1 l)

Plastic multilayer pouch containing juice (150 ml)

Ruoka vs. juomapakkaus

Juomapullot (max. 3 l)

- Pullo (ISO 21067-1:2016): melko kapea suljettava kaula tai suu, yleensä ei kahvaa
- Juomapullot ovat osa juomapakkauksia

- Voivat olla tyhjiä (=eivät pakkausjätedirektiivin mukaisia pakkauksia)

Juomamukit

- Muki: muodoltaan yleensä kulhomainen, kannellinen tai avoin

Tuottajavastuuvollisuudet

- Pakkaukset
- SUP-pakkaukset ja mukit

Tuottajavastuujärjestelmien vähimmäisvaatimukset

Tuottajavastuun vähimmäisvaatimukset (5.1.2023 mennessä)

Kustannusvastuu -> pakkauksilla vähintään 80 %

Mukautetut tuottajavastuumaksut (kestävyys, korjattavuus ja uudelleenkäytettävyys sekä kierrätettävyys ja vaaralliset aineet)

Säännöllinen tiedonvaihto viranomaisten ja eri toimijoiden välillä

Kierrätyksen lisääminen

- Yhdyskuntajätteet, pakkausjätteet
- Erilliskeräyksen tehostaminen

SUP tuotteiden kulutuksen vähentäminen

Valtuutettu edustaja

Etäkauppa tuottajavastuun piiriin

Kaikkien pakkausten tuottajavastuu viimeistään 31.12.2024

- *Nykyisestä 1 milj. euron tuottajavastuun liikevaihtorajasta luopuminen*

Seurannan tehostaminen, jätetietojen vertailukelpoisuuden parantaminen

- Tavoitteiden laskentamenetelmien harmonisointi
- Jäsenmaiden raportoinnin laajentaminen ja fokusointi

Tuottajavastuun vähimmäisvaatimukset – yleiset vaatimukset

- Määriteltävä selkeästi kaikkien toimijoiden roolit ja vastuut
- Asetettava jätehuoltotavoitteet
- Oltava käytössä raportointijärjestelmä
- Varmistettava tuotteiden tuottajien tasapuolinen kohtelu, ei saa aiheuttaa kohtuutonta taakkaa pieniä määriä tuottaville
- Tuottajilla omavalvontamekanismit (talous, tiedonkeruu)
- Neuvonta
- Tiedottaminen (jätehuollon tavoitteiden saavuttamisesta, tuottajayhteisön jäsenistä, maksetuista rahoitusosuuksista)
- Säännöllinen vuoropuhelu sidosryhmien välillä

Tuottajien rahoitusosuudet

Pakkausten tuottajien

on katettava seuraavat kustannukset:

- Vähintään 80 % pakkausjätteen erilliskeräyksen ja sen jälkeisen kuljetuksen ja käsittelyn kustannuksista
- Tiedottamisen kustannukset
 - Neuvonta jätteen synnyn ehkäisystä, uudelleenkäyttömahdollisuuksista ja keräysjärjestelmistä
- Tietojen keräämisen ja raportoinnin kustannukset

SUP-pakkausten ja mukien tuottajien

on edellisten lisäksi katettava seuraavat kustannukset:

- Valistustoimet uudelleenkäytettävistä vaihtoehtoista sekä roskaantumisen vaikutuksista ympäristöön
- Tuotteiden keruu julkisiin keräysjärjestelmiin, ml. Infra
- Roskaantumisen puhdistaminen (viranomaisten toteuttama)

Erilliskeräys

- Erilliskeräysvelvoite
- Tuottajavastuujätteen keräysjärjestelmien oltava maantieteellisesti kattavia
- Pakkausjätteiden kierrätysasteiden saavuttaminen
 - Muovipakkaukset **50 %** vuonna 2025 ja **55 %** vuonna 2030
- Kielto polttaa/sijoittaa kaatopaikalle kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä
- Kertakäyttöisiä muovipulloja (max 3 l), ml. niiden korkit kerätään kierrätykseen
 - **77 %** vuonna 2025
 - **90 %** vuonna 2029

Valtuutettu edustaja

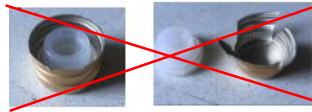
- Toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen tuottajaa vastaavan toimijan, joka saattaa tuotteita Suomen markkinoille, on voitava nimetä Suomeen valtuutettu edustaja vastaamaan ko. tuotteiden tuottajan (= maahantuojaan) velvoitteista
- **SUP tuotteiden** etämyyjän on nimettävä valtuutettu edustaja siihen valtioon, johon ne myyvät tuotteitaan vastaamaan tuottajavastuuvelvoitteista

SUP-pakkausten ja mukien tuote- ja merkintävaatimukset

Tuotevaatimukset (6 artikla)

- Muovista valmistetun **korkin** on pysyttävä kiinni **3.7.2024** alkaen **juomapakkauksessa** koko käyttövaiheen ajan

- Ei koske metallikorkkeja, joissa muoviset tiivisteet
- Standardit kehitteillä

- Max 3 l juomapakkaukset eli astiat (kuten juomapullot ja yhdistelmä-materiaalipakkaukset, ml. korkit ja kannet)

- **Juomapullojen** tuotevaatimukset
- PET-pulloissa käytettävä kierrätysmuovia 25 % v. **2025**
- muovipulloissa 30 % v. **2030**

- Max 3 l juomapullot

”kaikkien kyseisen jäsenvaltion alueella markkinoille saatettujen PET-pullojen /juomapullojen keskiarvona laskettuna” -> komission täytäntöönpanosäädös 1/2022

- Kehen juomapullojen kierrätysmuovin osuutta koskevan vaatimuksen tulisi kohdistua? Esim. tuotekohtainen/tuottajakohtainen/?
- Korkin kiinnipysymisen vaikutus panttijärjestelmään?

Muovimukien merkintävaatimukset

- Tuotteeseen tulee liittää näkyvästi ja pysyvästi helposti luettava merkintä, jossa seuraavat tiedot:
 - Tuotteelle sopiva jätehuoltovaihtoehto
 - Tuotteen sisältämä muovi ja haitalliset ympäristövaikutukset, jos tuote päätyy roskaksi tai muuhun epäasialliseen lopukäsittelyyn

Tulossa komission täytäntöönpanosäädös merkinnöistä 7/2020:

- Mukien merkintä on kiinnitettävä itse tuotteeseen

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kiitos!

Mahdolliset kommentit esitykseen
voi lähettää s-postilla:

tarja-riitta.blauberg@ym.fi